

Albert Selge

Svireturen

Oversat af Simon Terp

*Oversat efter: Albrecht Selge, Die trunkene Fahrt © Rowohlt
Berlin Verlag GmbH, Berlin 2016. Med venlig tilladelse af
Rowohlt Berlin Verlag GmbH, Berlin.*

Modtag Mozarts ånd

fra Haydns hænder.

Greve Waldstein til Beethoven

Det var jo dømt til at gå galt:

Fire mænd i en bil.

Bibi Blocksberg

Vågn op, hr. doktor ...

Han blev trukket i armen og ind i en anden verden.

Det var Kumm:

Vågn op, hr. doktor Zwantulla!

Jamen, så vågn dog!

Hans ben var døde, han kunne ikke mærke sine ben, hvad er der med mine ...

Vær venlig at vågne. Doktor Gasser er her og venter på Dem.

Nej. Benene er ikke døde, tværtimod, musklerne er ømme. Han kunne mærke hver eneste muskelfiber. Hvordan havde han bildt sig ind, at han ikke kunne mærke dem? Tænk, at man kan sove så dybt. Som om verden var forsvundet. Nej, nærmere som om

man ikke fandtes. Eller som om man havde været en sten. En sten, der vækkes til live. Den forstenede intethed er borte, men den efterlod noget: kolde fødder. Men man har ikke døde ben, når man har kolde fødder og ømme muskler. Det hele skyldtes den forbandede bjergvandring i går med Kumm, den ubehagelige fyr, som nu igen skynder på ham. Forsigtigt skubbede han de ømme ben ud af klapsengen. Benene blev hans egne ben igen. Til hans store forundring stod alt stadig, hvor det havde stået i går: Klapsengen i midten af stuen, et kors med majscolber (som øringer) på væggen, Kumms klarinet på bogbordet, selv bordet, hvor de i går havde siddet sammen med Perger og spist og drukket en del vin, mens de diskuterede Bachs Det veltempererede klaver (hvor havde de dog sagt en masse forfærdeligt vrøvl). Uden for vinduet er der mørkt, og i mørket er bjergene, de er endnu mørkere. Han nåede knap nok at tage tøj på, gårsdagens skjorte og de gode sko med de glatte såler, før Kumm, det ubehagelige væsen, skubbede eller nærmere pressede ham ud af døren, hvor der stod en minibil, ikke taxaen, som han kom op til sæteren med i går, men en Fiat Panda med tændt motor. En bil i en ubestemmelig grå farve med mørkegrå tværstriber fra forhjul til baghjul. Græsset var vådt, og lygterne skinnede i støvregnen. I Pandaen sad en mager mand med blåtonede briller i

lyset fra lygterne og røg med ruderne oppe. Han lignede et ensomt hjerte ved en bardisk ved natтетid på et maleri af Edward Hopper eller en dårlig epigon (et maleri af et trøstesløst hotel, der hænger på et trøstesløst hotel, der hænger på et trøstesløst osv.). Hvor længe har han ventet der? Hele natten. En evighed. Men så ville Kumm jo ikke skynde sådan på mig, og motoren var tændt. Benzin holder ikke evigt. Benene bar ham modvilligt derhen. Den blåbrillede rullede vinduet ned og strakte den ranglede hånd ud:

Gasser. Deres turistguide. Jeg har hørt meget om Dem. Han så på Zwantulla gennem de blå glas.

Nå da. Hvad er det så?

Turistguiden fnisede, men ikke uvenligt. De står jo i regnen, hr. doktor Zwantler.

(Nej, ikke doktor ... lige meget ...)

Han åbnede passagerdøren for ham, så han kunne mase sig forbi det fremklappede sæde og om på bagsædet. Der var ikke meget plads. Pandaen gængede, da han steg ind. Bagsædet var betrukket med et fløjlsagtigt stof. Det var ru. Hans knæ stødte mod forsædet.

Jeg ser lige, hvor Hibiscus bliver af, råbte Kumm.
Det er altid det samme. Så stavrede han ubekvem
ind i hytten.

Turistguiden, der ikke så ud til at have travlt, vendte
sig om mod Zwantulla og hævdede godmodigt
øjebrynene, hvilket ikke så ud til at være rettet
mod Hibiscus' nøleri, men Kumms ærgrelse.

Professor Kumm har vist fået det forkerte ben ud
af sengen i morges, sagde Zwantulla.

Turistguiden så spørgende på ham, nærmest
fornærmet (havde han sagt noget forkert?). Han
havde en polotrøje på og havde fremstående øjne
eller snarere et melankolsk blik. Det skyldtes nok
de blåtonede briller.

Zwantulla smilede usikkert og dumt og rakte armen
over skulderen for at tage sele på, men han kunne
ikke finde selen, og da han vendte sig, så han, at
selen var skåret af.

Jeg har taget selerne ud.

?

Det er bare en dum ting, som lovgiverne har
påtvunget os.

Hibiscus kom ud af den oplyste hytte, mens hans far skyndede på ham, med et palæstinensertørklæde om halsen og en rygsæk over skulderen, en slags olivengrøn militærrygsæk med læderremme. Den var meget stor, men slasket, så der så ikke ud til at være meget i den. Han snublede over dørtrinnet og var lige ved at falde. Kumm stønnede højlydt. Hibiscus så forskrækket op, kom på benene og lagde forsigtigt rygsækken i bagagerummet, som var den et spædbarn, og ville sætte sig ind på forsædet, men turistguiden viste ham ind på bagsædet: Vi skal jo også hente jeres nye pianistven. Så Hibiscus maste sig ind til Zwantulla. Pandaen gyngede. Han var heldigvis en mager fyr, ham Hibiscus. Åh, Deres hofte, hihi.

Jeg beklager, men jeg kan ikke gøre mig tyndere.

Jeg håber ikke, der er for trangt omme bagved, sagde turistguiden. I bakspejlet dinglede en rosenkrans. Det er godt at møde dig, Hibiscus. Jeg er jeres turistguide i dag.

Turi ... Hvad?

Paul Gasser. Kald mig bare Paul. Din far og jeg er gamle venner, som du ved. Jeg har hørt meget om dig.

Ja? Hvad da?

Turistguiden fniste venligt. Sig mig, er du blevet ramt af lynet i nat, Hibiscus?

Lyn, hvorfor det?

Dit hår står jo lige op i vejret. Hårrejsende! Du ligner Eraserheads far. Kender du den film? Eller en flækket pæl.

Nå, sådan. Hihi. Jeg havde ikke tid til at rede hår. Eraserhead, aner det ikke ... jeg er mere til de amerikanske film, hvor de kører rundt i de der enorme biler.

French Connection eller ...?

Nej, amerikanske film, de franske er ikke lige mig, de snakker for meget.

Du har ret. Franskmænd taler og taler. De er nogle rigtige sludrehoveder, en lang palaver. De har ikke temperament til det, som briterne kalder a silent conversation. Det er sikkert det samme med musikken, ikke, hr. doktor Zwantler? De er jo musikanmelder. Det er da også det rene vås. Debussy, Ravel, der er sikkert en hel del varm luft ...

Nå ja ...

Det er bare mit indtryk. De er eksperten. Jeg har en svaghed for den skønne litteratur. Filosofien. I øvrigt også billedkunst. Og krævende film. Når jeg kan, kører jeg til Innsbruck i Cinematograph eller til Anteo i Milano ... Og når jeg er i Wien, tager jeg på filmmuseet, Albertina og på Kunsthistorisk Museum ... i grunden alt andet end klassisk musik ... men frem for alt litteraturen!

Ah! Den åbner og udvider ens blik. Musik bliver man til gengæld hektisk af, hvis I spørger mig. Din far, Hibiscus, den berømte kompositionsprofessor, er det bedste eksempel, han er en uforbederlig hektiker. Det siger jeg, selv om han er min gamle ven. Han behøvede ikke at have skubbet dig ud på den måde, vi har jo hele dagen.

Lige præcis, jeg er helt enig. Ubehageligt, jeg har ikke engang fået morgenmad ... godt sagt, han har altid været en hektiker. Det må ligge i generne.

Nå, han er jo din far?

Jo ...

I øvrigt står han foran hytten og ser meget utålmodigt efter, hvornår vi kører.

Hvor er selen?

Dem har jeg fjernet.

Hvorfor det?

Det er bare en dum ting, som lovgiverne har påtvunget os.

Det er rigtigt! Nemlig, hihi ... siger jeg som jurist.

(Som jurist. Det evighedsstuderende smølehoved!)

Endelig kørte de, først frem mod hytten, hvor professor Kumm stod i lyskeglen i støvregnen. Ingen vinduesviskere på trods af regnen. Det var jo heller ikke en kraftig regn. Kumm vinkede efter dem med begge arme i brede bevægelser, som om de lagde fra til en verdensomsejling, og han stod på en fjern kaj og ikke kun et par skridt foran dem. De drejede. Hvor kørte de egentlig hen?

Først til Sterzing for at hente professor Berger.

Nej, det var ikke det, han mente. Hvor kørte de hen? Ned i den mørke skov. Bare det var væk fra alpehytten, Aforismeskuret, havde Bolleit, Zwantullas ven og (eks)kollega fra Vestberlin, engang kaldt den (fordi Hilde Kumm gavmildt havde delt ud af sine forfærdelige aforismer der). Nu var Bolleit død og begravet, begravet i silende regn og dertil strømmen af tårer fra hans belgiske enke. Det var nærmest en bisættelse til søs. Zwantulla syntes, at hullet virkede bundløst med alt

det, der kunne være i det. Det havde i det hele taget været et forfærdeligt forår fyldt med begravelser: hans fars ven, Havestock, hans forhutlede gamle medstuderende, Piltz, hans gamle kollega, Stiller, musikanmelderen Schapp, chefbaseksperten Stuck, og den jugoslaviske vicevært, Prpić, mistede sin far, som røg i sengen ... alle er begravet. Navne er som tomme ord, der forsvinder i mulm og mørke, sikke et forår. Min sjæl er fyldt af en fugtig november i støvregn, havde han, som ellers ikke læste meget, læst på første side af den bog, han havde fået af Bolleit. I dette forår havde han opdaget, hvordan jeg ufrivilligt stopper op foran kisteforretninger og trasker efter ligfølger, jeg støder på. Men hos den smukke livslystne Jülide havde han derimod ikke meldt sig i en evighed. Måske var det derfor (for at komme på andre tanker, og bjergluften er god mod overanstrengelse og overvægt, og nogle dage senere var der jo en uropførelse af Zaubitz i Toblach, som han skulle anmelde for Tagespost), at han tog imod invitationen fra ægteparret Kumm, som allerede i Vestberlin gik ham så meget på nerverne og som nu var så venlige at organisere denne endagsturistrundfart. Desuden var Kumm bare et mellemstop, i morgen skulle han køre videre til Praetorius.

Væk med alle de navne! Ren bjergluft i stedet! Han trak vejret dybt, Pandaens vinduer var lukkede. Chaufførens cigaret glødede i mørket. Skoven havde allerede været mørk, da Zwantulla ankom i forgårs, man kørte åbenbart kun gennem denne skov i mørke. Det var en fugtig juni måned med støvregn. Pandaens lygter lyste på grusvejen, det så endda ud til at regne endnu mere nu, ja, det styrtede ned. Nu burde man da have tændt vinduesviskeren (Pandaen havde kun en), men det gjorde turistguiden ikke (Paul Gasser, havde han forstået det rigtigt?), og han kørte hurtigt, meget hurtigt, hurtigere end taxachaufføren i forgårs, som også havde heddet Paul Gasser (TAXAFIRMA v. Paul Gasser, Sterzing/Vipiteno), eller rettere han lod bare Pandaen trille ned ad bjerget og tog også svingene uden at bremse og kun med én hånd på rattet og en Gauloise i den anden. Rosenkransen gyngede. Også Zwantulla (Roth-Händle) og Hibiscus (Camel) begyndte at ryge, og Pandaen blev hurtigt tilrøget. De askede i Hibiscus' venstre hånd. Hibiscus havde holdt den frem til ham, da Zwantulla ledte efter et sted at aske, eftersom de bageste vinduer ikke kunne åbnes. Hvad, i Deres hånd?

Ja, det er fint, hihi.

Hvad med skodderne?

Stik mig dem! Gasser strakte hånden bagud. Han rullede vinduet en smule ned og smed det ud. Så tog han en lighter og tændte en ny Gauloise (var der ingen cigarettænder i en Fiat Panda?). Da Zwantulla vendte sig til siden, så han dråber og striber på ruden og bag det kun sort, men Hibiscus kunne på sin side se den kommende solopgang: Kan De se lysstriben over Pfitsch-tindet, vidunderligt!

Gasser bøjede sig, uden at sænke farten, over det tomme passagersæde hen mod vinduet og mumlede: Tinden.

Hvad?

Pfitsch-tinden. Tinde er fælleskøn. Du har ret, den nye dag i horisonten, metafysisk.

Herligt, sagde Hibiscus.

Mystisk, sagde Gasser.

Storslået.

Sibyllinsk. Lad der blive lys. Det er i det hele taget storslået med den her gamle ildkugle, forfra hver eneste dag, Mayaernes hjul.

Bien Maja?

Nej, Schopenhauer. Men se bjerget hen over dens tinde.

Dets ... dens tinde?

Ja. Se, hvor bjergtoppen lyser ... den forsvinder nærmest i lyset.

Superskønt.

Delfisk. Det er også godt, at det er holdt op med at regne, for jeg ser dårligt, når det regner.

Men se nu der! Stadigvæk! En stjerne ... midt i solopgangen! Aftenstjernen!

Haha, Hibiscus, det er jo morgenstjernen! – Zwantulla kunne slet ikke se noget, han skulle have drejet sin hals af led og nærmest have lagt sit hoved i skødet på Hibiscus for at have set ud til højre. Pandaen var for trang, taget for lavt, ruden for lille. Heller ikke efter det næste sving, hvor de kørte i den anden retning, kunne han se den gryende dag, for nu var træerne for høje og stod for tæt. Men så pludselig: en strøm af lys, meget højt. Som Alpesymfonien ... Vent et øjeblik, hvorfor højt?

Bjergredning, sagde Gasser. De har været i gang hele natten. Der er mange fjolser derude.

Hibiscus gav ham ret. I går havde han og hans brødre været på Pfitschtindet ... tinden og havde mødt en del fjolser, blandt andet en ældre herre fra Frankrig, i T-shirt og korte bukser, som kun havde en lille rygsæk med. Og der lå endda stadig sne helt ned til under 2.000 meters højde. Og der er også en gletsjer. Og franskmanden snakkede og snakkede! (Jeg siger det jo, de franskmænd er nogle sludrehoveder!). Han var desuden tyk, han havde en ordentlig vom. Hvad han havde i den? I vommen? Nej, i rygsækken: De l'eau, du glucose, de la crème solaire. Er det ikke hårrejsende? Nå ja, solcreme er da altid noget, men ellers ... Hibiscus og hans brødre, de havde derimod bivuakeret (indrømmet: det er farligt i tordenvejr), naturligvis ikke på grund af sikkerhed og organisering, Alperne i Zillertal er jo ikke Himalaya, men for at få en mere intens bjergoplevelse.

Hvordan var den så, jeres bjergoplevelse?

Fantastisk, osv. – I det hele taget var Hibiscus og Gasser forfærdeligt snakkesalige her fra morgenstunden. Hibiscus fortalte om sit studium i Bologna, men mindre om jura end om kvinder, restauranter og hans yndlingshobbyer, for eksempel rafting.

Hvad?

Man sejler ned ad en bjergflod, men i gummibåd.

I en gummibåd, råbte Gasser, er du livstræt?

Nej, der er jo flere luftkamre i den, og gummien er megatyk, og det er meget mere sikkert end en båd af polyethylen eller siv. Siv, det er åndssvagt.

Hvorfor det, det er jo et naturmateriale, det kan mennesker ikke engang lave.

(Rafting, hvor kendte jeg det fra? Hvad mindede det mig om?)

Og San Petronio, spurgte Gasser, hvad med San Petronio?

Der er det jo kun amerikanerne, som kommer der. Deres spaghetti alle vongole skulle være god, men alt for dyr, turistpriser. Turister er jo så dumme, ikke kun franskmændene ... mange amerikanere tager sprogkurser i Bologna ... smukke kvinder, som vil opleve noget i Europa, hihi ... og i det hele taget, kvinder ...

Nej, jeg mener basilikaen, den ufærdige basilika i Bologna.

Kirken?

Ja.

Det er rigtigt, den ser sjusket ud. Jeg forstår ikke, at de ikke har bygget den færdig. Der kommer jo mange turister, så man kunne godt ... nå ja, sådan er italienerne. Hvad er det egentlig for en trækæde på bakspejlet? Den hænger og dingler så sjovt. Dem har jeg set i Bologna et par gange.

Hvordan kunne Kumms søn være sådan et fæ? Afkommet af en kompositionsprofessor og en aforistiker, det vil sige komposition + aforistik = idioti? Han var i hvert fald en stor sportshelt, rendyrket liv. For Praetorius var al den dyrkelse af sport både sygelig og sundhedsskadelig, ham som selv altid hostede og prusted, når han havde dyrket sport. Det var da altid noget, det ville ikke ende godt, og i øvrigt var Praetorius jo også uudholdelig (hvor han dog irriterede ham, denne sølvhårede storkritiker, med skarp pen, rød sportsvogn, villa i Blankenese, Mackie Beckmesser havde Bolle it i sin tid kaldt ham. Og så det var ovenikøbet hans ekskones mand og i det hele taget denne forfærdeligt vigtige ugeavis i Hamborg ...). Det havde været dummere at tage imod Praetorius' invitation end den fra Kumm ... ikke hidse sig op ... bjergluften skulle nok hjælpe ... hvis bare de vinduer ikke var lukkede ... men alligevel, den her Hibiscus, han var simpelthen ... sportslig. Og så at sidde hofte mod hofte med sådan en!

Den blå himmel, sagde Hibiscus, det smukke træ.

Rent mentalt var han en sløv padde med strithår. Jeg som jurist. Hvem var det, han mindede om? Om en glat jegfortæller, der er til stede i 3. person, det vil sige uden mening eller egenskaber. Kald mig Hibiscus. Det var jo et øgenavn, som hans brødre havde givet ham, det havde de fortalt i går, da Zwantulla mødte dem, efter at de var kommet til hytten fra deres bjergvandring. Det var efter en bog af Hesse. Egentlig hed han Heinrich ... Hibiscus, ikke Hesse, for han hed jo Hermann ligesom cheruskeren, men hvorfor overhovedet Hesse? Hed bogen ikke Hyacint? Hyacint og rosenkål ... eller var det noget andet? Han læste ikke meget ... i de seneste uger, ja, måneder, havde det kun været begyndelsen af den bog, han havde fået af Bolleit ... og hvis han ville læse, så var det ikke Hesse. Han syntes, østrigske forfattere var frygtelige, ligesom Alpesympfonien. Nå ja, den var skrevet af en bayrer, men alligevel frygtelig ... Engang ville jeg gerne komponere sådan, som koen giver mælk ... træt, han var så træt, han havde ikke fået morgenmad, og så kører associationerne derudaf. Deres knæ rørte hele tiden hinanden. ”Nu talte de også om fodbold, tovtrækkeriet mellem træner Daum og klubformand Hoeness (er du tovlig, hihihi, hvor var de sure!), landsholdlægen

Wohlfahrt osv. hvilket overhovedet ikke interesserede ham.“. Hibiscus maste og regerede med højre hånd i sin bukselomme, han var lige ved at vride den af led. Er han ved at spille den af? Nej, han tog bare tændstikker op af lommen for at tænde sig en ny Camel. Den afbrændte tændstik lagde han omvendt i æsken og lagde den ned i lommen igen, fumlede videre, og til sidst trak han også bolsjer op af lommen og rakte et gult i gennemsigtigt papir til Zwantulla: Vil De have et?

Nej tak.

Hellere et rødt?

Nej tak, jeg bryder mig ikke om bolsjer.

Hvad med Dem, hr. Gasser?

Sig bare Paul. Ja, tak, kunne du også tage papiret af og komme det i munden på mig? Jeg skal bruge hænderne til at køre.

Selvfølgelig, hr. Gasser ... pokkers, jeg kan ikke få papiret af.

Sådan er det altid med bolsjer! Pyt, giv mig det bare. Hvis der stadig sidder noget papir på, spytter jeg det bare ud. Hibiscus bukkede sig frem og lagde bolsjet i munden på ham. Det var godt!

Ananas, de gule er ananas. Vil De ikke alligevel have et?

Nej tak, jeg vil hellere ryge.

Roth-Händle, vildt, hihi. – Zwantulla undrede sig. Gasser havde jo kunnet tage cigaretten i munden og bolsjet med hånden. Der var så mange håndtag og knapper foran. Det var en mærkelig bil.bil.